

УБАДА ЖЕРДЕ КАЛГАН ЖОК

Шайлоодо элге берген убадаларын аткаруу эгемендүүлүктү алгандан бери дээрлик боло элек. Чейрек кылымдан бери катып калган мына ушул стереотипти «Өнүгүү-Прогресс» партиясы бузду. Берилген убаданы аткаруу, карапайым калктын жашоосун өзгөртүүгө өбөлгө жаратып, анын өтөөсүнөн чыгууда өзгөлөргө үлгү болуордук иштерди жүзөгө ашырууда. Алсак, Бакыт Төрөбаев башында турган «Өнүгүү-Прогресс» фракциясы ар бир айыл өкмөтүнө МТСтерди ачуу укугун демилгелеп, маселе өкмөттүк деңгээлде чечилди. Оң рулдуу машиналар менен эл ташууга 2016-жылдан баштап тыюу салуу боюнча өкмөттүн аракети, азыркы учурдагы экономикалык абалга шайкеш келбесин түшүндүрүп, 2020-жылга узартуу боюнча мыйзам долбоорун сунуштап, эл өкүлдөрү колдоого алып, президент кол койду. Бул аракеттердин баары парламенттик шайлоо алдында эле берилген убадалар болчу. Минтип элдин мүдөөсүн аткарууда «Өнүгүү-Прогресс» парламенттеги партиялардан ат чабым алдыга кетти.

АКАДЕМИК АЛТЫН МЕДАЛГА ТАТЫКТУУ БОЛДУ

Кыргыз Республикасынын УИАнын вице-президенти, академик Абдылдажан Акматалиев Бүткүл дүйнөлүк интеллектуалдык менчик уюмунун чыгармачылык боюнча алтын медалына татыктуу болду. Бул уюмдун штаб-квартирасы Швейцариянын Женева шаарында жайгашкан. Сыйлыктын жердешибизге ыйгарылышы тууралуу Бүткүл дүйнөлүк интеллектуалдык менчик уюмунун департамент жетекчиси Тамара Нарахакана ж.м.н. «Манас» эпосун, Чыңгыз Айтматовдун чыгармачылыгын изилдөөдө, басыл чыгарууда жана дүйнө жүзүнүн окурмандарына жайылтууда кошкон салымын белгиледи.

Академик А.Акматалиевдин илимий эмгектери англис, немец, француз, япон, корей, кытай, түрк ж.б. тилдерде жарык көргөн. Айта кетүүчү нерсе, бул сыйлыкка өз мезгилинде Чыңгыз Айтматов татыктуу болгон.

А.Акматалиевди Жогорку Кеңешинин депутаты Н.Никитенко, Улуттук интеллектуалдык менчиктин төрагасы Абдылдажан агайдын ийгилиги менен куттуктайбыз жана ден соолук, чыгармачылык ийгилик каалайбыз!

КЫРГЫЗ-ТҮРК «МАНАС» УНИВЕРСИТЕТИНЕ 20 ЖЫЛ

Быйыл Кыргыз-Түрк «Манас» университетинин Кыргызстанга келип иштеп баштаганына 20 жыл толуп олтурат. Бул университет эки өлкөнүн «Кыргыз-Түрк «Манас» университетин куруу жөнүндөгү» келишимдин негизинде курулган. Окуу жайдын миссиясы - Кыргызстан, Түркия жана башка түрк элдеринин жаштарынын бирге билим алышы, иштешип, университеттин дүйнөлүк илимге өз салымын кошушун камсыз кылып, түрк цивилизациясынын ренессансына колдоо көрсөтүү, заманбап университет моделин жана заманбап таалим-тарбия берүү стандартын колдонуп, КРнын жогорку окуу жайларына үлгү болгудай университеттин системасын куруу, дүйнөлүк интеграция процессинде алдыңкы топко жүрүү жана элге керектүү жогорку билимдүү адистерди тарбиялап чыгаруу. Университет эки тараптуу келишимдин негизинде курулган жана өзгөчө статуска ээ күндүзгү жогорку билим берүүчү окуу жай болуп саналат. Кыргыз-Түрк «Манас» университетинде билим берүү акысы жана кыргыз, түрк тилдеринде жүргүзүлөт. Университет тарабынан берилген диплом эки мамлекет үчүн тең жарактуу болуп эсептелет. Кыргыз-Түрк «Манас» университети эл аралык мекеме, уюм, эл аралык жогорку окуу жайлары менен студенттер жана академиялык кызматкерлерди алмашуу, практика, академиялык кызматкерлерди даярдоо, орток долбоорлорду өнүктүрүүгө багытталган кызматташтык иштерин жүргүзүп келет.

Университет 2015-2016-окуу жылында XV бүтүрүүчүлөрүн уядан учурганы турат. Учурда бүтүрүүчүлөрүз дүйнөнүн 32 мамлекетинде иштеп, эмгектенип жүрүшөт. Университеттин 20 жылдык мааракесин белгилөөгө Түркиянын вице-премьер министри Ильдирым Тугтур Туркеш 27-апрель күнү келди. Мааракеге бир топ маанилүү коноктордун келиши күтүлүүдө.

САРИЕВ СЫНДАГАНДАР АРБЫДЫ

Кечээ 28-апрелде Жогорку Кеңештин жыйынында «Республика-Ата Журт» фракциясынын лидери Өмүрбек Бабанов Сариевдин ишмердигин сындап агынан жарылды. Ал өз сөзүндө: «Темир Сариев жыйгон Энергетика жана өнөр жай министрлигин кайтарып керек. Улуттук энергохолдиндин башчысы айына 16 миң сом эле таап, кантип реформаларды жүргүзөт? Учурда Экономика жана өнөр жай министрлиги түзүлүп, Арыбек Кожошев экономиканы да, да өнөр жайларды да көзөмөлдөөгө муктаж. Ошондой эле, Сариев убагында «күнесканаларды куруп иштегендер жыргап байып жатышат» деген. Сариев өндүрүштү өнүктүрөм деп, күнесканадан башка эмне курду? Биз ким жыргап жатканын текшерселик. Өлкөбүз бир гана күнесканалар менен жашаган жок. Дыйкандар кыйналып жатышат, аларга 7 пайыздык насыя бериниз. Керек болсо 5 пайыздыкка чейин түшүрүңүз. Бул багытта реформа керек», деп күндүздөп алды. Минтип дыйкандарды бетине кармап шайлоодогу учугу узун убадаларынын бири болгон аран пайыздык насыяларды бердирейин деп жаткандай туюлат.

• ЭМГЕК БАР ЖЕРДЕ ӨНМӨК БАР

Аң-Өстөн олигархтары

Аң-Өстөн, Ысык-Көл облусунун Жети-Өгүз районунун Айылы, 14 алтын кен кызматкеринин алтын бешиги. Алар мындан алты жыл мурда айылда «Музтөр» деген аталыштагы фонд түзүп алышкан. Айлык акыларынан үч айда бир ирет 5000 сомдон ортого салып турган бул азаматтар туулуп-өскөн айылы өңүгү, көтөрүлүп кетсе деген ак тилектери бар. Өздөрү тамашалап айткандай, алар «олигарх» болуп кетпесе да, жердештери «кумтөрчүлөрдүн» жардамына көңүп алган. Айрым долбоорлорго өздүк салым кошуу, көйгөйлөрдү чечүү маселелери көтөрүлсө эле «Музтөр» кайрылышат.

Фонддун мүчөлөрү алты жылдан бери жаңы жыл алдында аз камсыз болгон үй-бүлөлөрдүн балдарына, жарым-жартылай жетим балдарга майрамдык белек даярдашат. Өткөн жылы мындай таттуу белекке 27 белек ээ болушкан. 4-класстын окуу-

чүсү Азат Медербеков боорукер «аяз байкелердин» белегин чыдамсыздык менен күтөөрүн айтат. 1-июнь – балдарды коргоо күнүндө да бул жигиттер бөбөктөргө майрам уюштурууну эстеринен чыгарышпайт.

2013-жылы айылга мечит салынганда, ага 85 миң сомдук кошумчасын аталган фонд кошту. Мындан сырткары маданият үйүн, жаңы курулган ФАПты, мектептеги методисттик классты жасалгалоого орчундуу каражат бөлүп беришкен.

Албетте мындай иштер ар бир айылда жашаган кенчилер тарабынан жасала койбойт, аны эл да жакшы түшүнөт. Андыктан бул жигиттерге ыраазы болгон айылдаштары «алтын тамгалар» менен алардын атын жазып мектепке илип коюштур.

Айылындагы ар бир көйгөйгө жан дили менен күйгөндөрдүн бири – Эрлан Түгөлбаев. Ыраматылык атасы Карыбай да алтын кенде 14 жыл

иштеп жүрүп пенсияга чыккан. Эрлан ишканага жумушка орношконго чейин айыл башчы болуп иштеп, учурда айылдык кеңештин депутаты. Ошондуктан айылдагы «чийки» жерлерди, жардамга муктаж элди жатка билет. Анын демилгеси менен маданият үйүн курулушу ишке ашып, 1936-жылы курулган эски мектептин имаратынын чатыры алмаштырылган.

«Өлкөбүздөгү ишкана-мекемелерде да нишин ырааттуулугу «Кумтөрдөгүдөй» болсо Кыргызстандын экономикасы бир топ эле жакшырмак. Бииздин ишканада тартыл бар, ар бир жумушчу өзүнө тиешелүү ишти майын чыгара аткарат. Түшүнөү, эс алуу убактысы бардыгы убагы-убагы менен. Ал эми мамлекеттик мекемелерге жумуштап барсан, керектүү кызматкерлерди жумуш орунун табыш кыйын. Тийди-качты иштешет. Акча табуу оңой эмес, «кумтөрлүктөр» десе эле жеңил акчанын астын-

да калгандай сезишет. Чынында ал жакта иштөө оор, алган айыгыбыз тынымсыз эмгектин, накта мандай тердин асыбети. Биз тапканыбызды өз тиричилигибизге эле жумшабай, айылыбызды өнүктүрүүгө да сарптайбыз» - дейт Э.Түгөлбаев.

Улуу калдыктар, кырылып жаткан жандыктар, ишканадан тапкан «майыптык» тууралуу суроолорду узатсам, Эрлан менен кесиптешти Алмамбет Малдыбаевдин реакциясы бир болду. «Бизге да мекен керек, мекеменибизди акчага алмаштырып карап турмак белек. «Кумтөр» десе эле уусу менен суусу аралашып, уулуу заттар менен сутарып жаткандай көрүшөт. Ал жакта экология маселесине абдан

олуттуу маани берилет. Калдыктар бардык эрежелер сакталын көмүлөт, биз ага күбөбүз» - деп кошучалады А.Малдыбаев. Ал «Музтөрдүн» эсеп-кысабын жүргүзөт экен.

Жети-Өгүз районундагы аң-өстөндүк бул жигиттерге айылдаштары гана эмес, мен дагы ыраазы болуп кайттым. Сапырлан миллиондорду уучтап жүрүшпөсө да, таза эмгек менен тапкан каражатына жасаган татыктуу иштери мактоого арзырлык экен. «Айылым - алтын турагым» деген сөздүн чындыгы өтөөсү ушул эмеспи. Учурда «Кумтөрдө» иштеген патриоттор өздөрү түзгөн фонд аркылуу жакшы таала жумуштарындагы дыйкан фермерлерге көмөк көрсөтүшүүдө.

Айжан ЖАНЫБЕКОВА

